

Κυριακή της Χαναanaίας (Ματ 25:21-28): Αν ο Ιησούς ήταν Φαρισαίος (Μιλτιάδης Κωνσταντίνου, Καθηγητής Παλαιάς Διαθήκης, Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

[/ Πεμπτούσια](#)

Κυριακή 12^η Ματθαίου: Της Χαναanaίας

Αν ο Ιησούς ήταν Φαρισαίος (Ματ 25:21-28)

Σκληρό και άκαρδο παρουσιάζει η ευαγγελική περικοπή Ματ 15:21-28 τον Ιησού. Ακολουθούμενος από τους μαθητές του πηγαίνει στην περιοχή της Τύρου και Σιδώνας, μια περιοχή της Χαναana, στον σημερινό νότιο Λίβανο, που κατοικούνταν από ειδωλολάτρες, τους οποίους οι Ισραηλίτες θεωρούσαν εχθρούς τους. Μια δυστυχισμένη γυναίκα της περιοχής τον παρακαλεί να τη βοηθήσει: «*Ελέησέ με, Κύριε, Γιε του Δαβίδ· η θυγατέρα μου βασανίζεται από δαιμόνιο*». Αλλά αυτός κάνει πως δεν ακούει. Η γυναίκα φωνάζει, αλλά αυτός μένει ασυγκίνητος, τόσο που προκαλεί την αντίδραση των μαθητών του: «*Διώξε την*» του λένε «*γιατί μας ακολουθεί και φωνάζει*». Ο Ιησούς, εντούτοις, παραμένει αδιάφορος και δηλώνει «*αναρμόδιος*»: «*Η αποστολή μου περιορίζεται μόνο στους πλανημένους Ισραηλίτες*», λέει. Όμως η γυναίκα επιμένει. Τρέχει, τον προφταίνει, πέφτει στα πόδια του και τον παρακαλεί: «*Κύριε βοήθησέ με*». Αλλά και η σκληρότητα του Ιησού φτάνει στο αποκορύφωμά της. Προσπαθεί να την ξεφορτωθεί με τα πιο προσβλητικά λόγια: «*Δεν είναι σωστό να πάρει κανείς το ψωμί των παιδιών και να το πετάξει στα σκυλιά*», της λέει.

Η περικοπή αυτή δίνει μια εικόνα του Ιησού εντελώς διαφορετική από την συνήθη. Δεν είναι πια ο καλοκάγαθος δάσκαλος, που συμμερίζεται τα βάσανα των συνανθρώπων του, λυπάται για τη δυστυχία τους και σπεύδει πρόθυμα όπου τον καλούν, για να προσφέρει τη βοήθειά του· φωμί για τους πεινασμένους, φως για τους τυφλούς, υγεία για τους αρρώστους, χαρά για όλους. Αντίθετα, εμφανίζεται σαν ένας σκληρόκαρδος φαρισαίος, ένας υπερφίαλος εθνικιστής, που καμαρώνει για την καταγωγή του και περιφρονεί όλους τους άλλους.

Η περίεργη στάση του Ιησού φαίνεται δυσερμήνευτη. Θα μπορούσε να υποτεθεί ότι ήθελε να δοκιμάσει την πίστη της γυναίκας, αλλά και πάλι δεν δικαιολογείται τόσο σκληρή συμπεριφορά. Αρκούσε να την ρωτήσει αν πιστεύει, όπως έκανε σε τόσες άλλες περιπτώσεις. Άλλωστε η γυναίκα δήλωσε από την πρώτη στιγμή την πίστη της στη δύναμη του Ιησού, αφού τον αποκάλεσε “Κύριο”, δηλαδή Θεό και “Γιο του Δαβίδ”, δηλαδή εντολοδόχο του Θεού, Μεσσία. Άρα κάποιον άλλο στόχο είχε η σκληρότητα του Ιησού. Για να εκτιμηθεί η στάση του στη συγκεκριμένη περίπτωση, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα όσα προηγήθηκαν του επεισοδίου που περιγράφει ο ευαγγελιστής Ματθαίος.

Ο Ιησούς βρισκόταν λίγο πριν στην ιδιαίτερη πατρίδα του, όπου συνάντησε την περιφρόνηση και την απιστία των συμπατριωτών του (Ματ 13:53-58), ώστε να αναγκαστεί να πει την παροιμιακή φράση: «Δεν υπάρχει προφήτης που να μην τον

περιφρονούν οι συμπατριώτες του κι η οικογένειά του». Την ίδια απιστία συνάντησε νωρίτερα και στην ευρύτερη περιοχή της Γαλιλαίας, παρά τα θαύματα που έκανε, ώστε να πει στους συμπατριώτες του με παράπονο: «*Αν γινόταν στην Τύρο και στην Σιδώνα όσα θαύματα έγιναν σ' εσάς, οι κάτοικοί τους θα είχαν μετανοήσει από καιρό ... Γι' αυτό σας βεβαιώνω πως ο Θεός θα δείξει μεγαλύτερη επιείκεια την ημέρα της κρίσεως για την Τύρο και την Σιδώνα παρά για σας*» (Ματ 11:21-22). Αφορμή όμως για τη φυγή στην περιοχή της Τύρου και της Σιδώνας φαίνεται να έδωσε μια διαφωνία του Ιησού με τους φαρισαίους (Ματ 15:1-20), στην οποία οι μαθητές του δεν μπορούσαν να κατανοήσουν τη θέση του και μάλιστα έσπευσαν να του επισημάνουν ότι «*Ξέρεις πως οι Φαρισαίοι σκανδαλίστηκαν μ' αυτά τα λόγια που άκουσαν;*» (Ματ 15:12). Έτσι, τους παίρνει μαζί του και πηγαίνουν στην Φοινίκη, όπου συμπεριφέρεται σαν πραγματικός φαρισαίος. Θέλει με τη στάση του αυτή να δείξει πόσο απάνθρωπες και άδικες μπορούν να αποδειχτούν συμπεριφορές που πολλές φορές φαντάζουν θεάρεστες.

Οι Ιουδαίοι είχαν αναπτύξει από αιώνες την πεποίθηση ότι είναι ο εκλεκτός λαός του Θεού. Στους χρόνους του Ιησού η πίστη αυτή είχε οδηγήσει ορισμένους κύκλους στην περιφρόνηση όλων των άλλων λαών, τους οποίους θεωρούσαν ακάθαρτους και προορισμένους για την καταστροφή. Πίστευαν ακόμη ότι η περιφρόνηση αυτή ήταν σύμφωνη με το θέλημα του Θεού, αφού θεωρούσαν τον Θεό υποχρεωμένο να παίρνει το μέρος τους. Η σκληρή, λοιπόν, στάση του Ιησού δεν στρεφόταν κατά της δυστυχισμένης εκείνης γυναίκας, αλλά κατά των αντιλήψεων αυτών, φορείς των οποίων ήταν και οι μαθητές του.

Στρέφεται όμως και ενάντια σε ανάλογες αντιλήψεις που έχουν αναπτύξει και σήμερα διάφορες ομάδες χριστιανών. Δεν είναι λίγοι εκείνοι οι χριστιανοί που, βέβαιοι για τη δική τους σωτηρία, αντιμετωπίζουν με περιφρόνηση όσους δεν τελούν με την ίδια επιμέλεια τα θρησκευτικά τους καθήκοντα. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που, όταν νηστεύουν, κατακρίνουν όσους δεν κάνουν το ίδιο ή, όταν πηγαίνουν στην εκκλησία, σκέφτονται επιτιμητικά για όσους δεν εκκλησιάζονται. Τέλος, δεν είναι λίγοι εκείνοι που πιστεύουν ότι ως Έλληνες και ως χριστιανοί ορθόδοξοι είναι προικισμένοι με ιδιαίτερα προνόμια από τον Θεό, ότι ο Θεός είναι δικός τους και σχεδόν υποχρεωμένος να τους υποστηρίξει. Απέναντι σ' αυτές τις βεβαιότητες ο Χριστός απαντά μέσα από τη σύντομη αυτή ευαγγελική περικοπή ότι ο Θεός δεν δεσμεύεται ούτε από την καταγωγή, αλλά ούτε ακόμη και από τις τελετές και τις προσφορές των ανθρώπων. Το ότι κάποτε κάποιος βαπτίστηκε και το ότι δηλώνει χριστιανός δεν αποτελεί εγγύηση για τη σωτηρία του αν δεν καλλιεργεί την πίστη. Και η καλλιέργεια της πίστης δεν επιτυγχάνεται με μια τυπική επίσκεψη στην εκκλησία, έτσι για να τα έχει κανείς καλά και με τον Θεό, αλλά με συνεχή αγώνα και καθημερινή προσπάθεια αναγνώρισης του θελήματός

του και ανταπόκρισης σ' αυτό. Η Χανααναία της περικοπής ανήκε σε διαφορετική από τους Ιουδαίους φυλή και είχε άλλη θρησκεία. Με την πίστη της όμως στο μήνυμα του Ιησού κατόρθωσε να ξεπεράσει όλα τα εμπόδια που έθετε η εθνική και θρησκευτική εχθρότητα και να κερδίσει τελικά τη θεραπεία της κόρης της.

Μόνο μια τέτοια πίστη και ένας τέτοιος αγώνας μπορεί να ξεπεράσει όλα τα εμπόδια που κρατούν μέχρι σήμερα χωρισμένους τους ανθρώπους, ακόμη και τους χριστιανούς μεταξύ τους. Μόνον όταν οι χριστιανοί φτάσουν σε τέτοια επίπεδα πίστης, ώστε να μη ξεχωρίζουν τους ανθρώπους με βάση το χρώμα τους, την καταγωγή τους, το φύλλο τους, ακόμη και τη θρησκεία τους, θα μπορούν να ελπίζουν με βεβαιότητα ότι έχουν κάνει ένα μεγάλο βήμα προς την πραγμάτωση της Βασιλείας του Θεού.